

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 6 kr-ával
számítatnak.

Osztrák-német „konfliktus“.

Budapest, december 6.

Az osztrák-német „konfliktus“ európaszerte élénk eszmecsere tárgya és szombaton a magyar képviselőházban is szóba került. Ott, a hol görbe szemmel nézik a hármasszövetséget, készségesen kimagyaráznák ebből az esetből a szövetségnek az ingadozását. Ausztriában az ellenzék, elég helytelenül, a pártküzdelem fegyverét kovácsolja belőle a Thun-kormány állásának a meggyöngyítésére. A németországi sajtó jelentékeny része tiltakozik az osztrák miniszterelnök nyilatkozatának a hangja és egyes kifejezései ellen, a melyekről azt tartja, hogy nincsen helyük egymással barátságos viszonyban élő hatalmasságok között és annál kevésbé két olyan benső szövetséges között, a milyen Ausztria és Németország; egyszerűen föltétlenül föntartandónak hirdetik a porosz kormány kifogásolt intézkedéseit, még azok a lapok is, a melyek ezen inezidens előtt a leghevesebben támadták a porosz rendőrség kiutasító rendszabályait.

Ha szólni akarunk erről az ugynevezett konfliktusról, akkor két részre kell osztanunk az elmondandókat. Először az eset történetét, másodsor nemzetközi jogi részét kell szemügyre vennünk.

A porosz kormány régi gyakorlat szerint sokkal nagyobb mértékben él a kiutasítás jogával, mintsem ez Európában általában szokásos. Nemzetiségi és felekezeti szempontok vezetnek ebben a tekintetben, különös súlyt helyezve arra, hogy megtisztítsa a határvidékeket a neki nem tetsző idegen elemektől. Emiatt Grocholszkij a lengyel klub akkori vezére már 1885-ben interpellálta a Reichsrath képviselőházban Taaffe grófot, az akkori osztrák miniszterelnököt, a ki igen óvatos hangú válaszában hangsúlyozta, hogy a kiutasításoknak nincsen czélzatos jellegük és kijelentette, hogy minden lehető megtesz a porosz kormánynál az eljárás enyhítése végett.

Tizenhárom év múltán az ügy innét a Reichsrath képviselőháza elé került s most már nemcsak a lengyel Javorszki, hanem a cseh Engel is fölszólt az osztrák alattvalóknak Poroszországból történt tömeges kiutasítása miatt. Erre a fölszólalásra az szolgáltatott alkalmat, hogy Köller porosz belügyminiszter újabbán a szokottnál is nagyobb buzgalommal látott a kiutasításhoz, a mi egyáltalán nem lephet meg senkit, a ki ismeri az ő politikai egyéniségét. Elzász-Lotaringiából francziák, különösen a szószékről a német hadsereget gyalázó egy franczia pap, Schlesvig-Holsteinből dán, norvég

és svéd cselédek és munkások, a kik a dán propaganda szempontjából látszanak veszélyeseknek és Porosz-Sziléziából lengyel és cseh mezei munkások utasítottak ki, az utóbbiak azért, mert a porosz kormány utját akarja állani Szilézia és Posen elszlávosodásának. Engel és Javorszki interpellációja erre az esetre vonatkozik.

Thun gróf osztrák miniszterelnök a képviselőház november 29-iki ülésén válaszolt a hozzáintézett interpellációkra. Nyilatkozatában mindenekelőtt elég koncziláns hangon kiterjeszkedett a porosz kormány intézkedéseinek ismertetésére, azután fölsorolta, hogy a külügyi hivatal mit tett eddig az osztrák alattvalók érdekeinek a megvédelmzésére, konstatálván egyben, hogy Berlinben megnyugtató kilátást nyújtó készséges ígéretekkel válaszoltak ezekre a diplomáciai lépésekre. A miniszterelnök beszédében a részében egy kifejezés fordul elő, amelyet kifogásolnak, és pedig a következő: ha nem is lehet állítani, hogy a porosz kiutasító eljárás akár a nemzetközi jog alapelveinek, akár a különleges szerződéses jogok szembeeszkő megsértését (flagrante Verletzung) képezné stb. stb.

A kifogás súlypontja azonban a beszéd végső passzusára esik, a mely így szól:

TARCZA.

Alamizsnás péntek.

Irtá: Bársony István.

— Hát én megyek Czeccil, Isten áldjon meg. Nem maradok soká. Oszti te ezalatt vigyázz szépen a házra. Se cseléd, se senki idefent; a kertben dolgozik mind. Te csak el ne mozdulj innen, tudod? Hallod Czeccil?

Aztán már nem is várta meg özvegy Zahorákné, hogy feleljenek neki. Ugy is tudta, hogy mit mondhat Czeccilke. Nem mondhat egyebet, minthogy „Tudom mama, hallottam édes mama! menjen csak nyugodtan, majd én vigyázok itthon“.

Betette hát a nagy szárnyas ajtót még beszédközben s aztán némileg szuszogva, mert kissé kövér vala, indult végig a kongó, kövezett folyósón, amelynek a végében nyílt az ajtó, ki a virágos kis kertbe.

Régi módi ház volt ez; valamikor uri nép lakhatta, a javából. Később árverés után a Zahorák bácsi kezére került, a mikor a földesur tönkrement. — Tágas és kényelmes volt benne és körülötte minden. A szobák olyanok, hogy mindegyikben könnyen eljárhatta tizenkét pár a franczia négyest. A folyosó külön

is egy remek, hosszú terem, a melynek a kert felé roppant nagy íves üveglablakai voltak s az ablakokat csak keskeny oszlopok választották el. Inkább olyan volt az egész, mintha üvegfal lett volna, tarkára kifestve, mert hogy a kinyitható táblák hatszögű üveglapokból voltak összerakva.

A folyosót ennél fogva kivált nyáron épp úgy lehetett szobának használni, mint a többit s volt is benne néhány butor-darab. Egy gyékény-diván, két fűzfavesz szöből fonott zsölye, egy varróasztalka, egy ruhafogas; — meg itt volt felakasztva a két kanári madár kalitkája; aztán a diván körül gyönyörű szép nagy leander-bokrok nyíltak mandulaillatukkal megtöltötték a helyiséget. A régi divatu építkezés szabályai szerint ebből a folyosóból nyílt a fűtőlyuk, amely két hatalmas cserép-kályhához szolgált s mint minden ebben a házban, szintén meglehetősen tágas vala ahhoz a rendeltetéshez képest, amelyre szánva volt.

Tehát Zahorákné, az öreg ténsaszszony, neki indulatokodott a folyosó ajtajának, hogy mihamarabb eljusson a szomszédba, Csöbörékhez, ahol az aszszonyban mindenképpen hozzáillő barát-nőt talált.

Eppen tőszomszédság lévén nem kellett oda semmi öltözködés. Ha egymást látogatták, legfeljebb egy kendőt kanyari-

tottak a nyakokba. Faluhelyen az is megteszi utcai toillettenek.

Már ki is nyitotta egy harmadrésznyire a virágos kertre nyíló ajlót, de hamar úgy betette megint, mintha valami haragos darázs előtt akarta volna a bejárást elzárni.

Eles és mindeneken átvillanó tekintete ugyanis fölfedezte, hogy egy sötét alak jön a kerten át, éppen ide, a házhoz. A sötét alak pap volt. Az igaz, hogy csak református pap, sőt hozzá még fiatal és igen kellemes ember. De már arról nem tudott tenni Zahorákné, hogy ellen-szenvet érezt magában a papok iránt, még ha nem jártak is reverendában.

Kandó Bálint, a falu derék fiatal lelkésze, kitapasztalt valamit ebből, s eléggé nehezére esett a dolog. De azért úgy cselekedett, mintha semmit sem tudna róla nehogy végképpen el kelljen maradnia innen, ahova pedig oly igen nagyon vágyódott állandóan.

Hogy valami elfogadható ürügye legyen a látogatásokra, felcsapott pénteki alamizsnagyűjtőgetőnek. Minden pénteki napon a zsebébe csuszattatta otthon azt a kis bronz perselyt, a mely rendszeren az asztalán szokott állani s amelynek egyik oldalán ez a felirat volt: Isten nevében! — a másikon pedig ez: A szegényeknek. Aztán ő maga nézett be a jobbmódu házakhoz, hogy átvegye a kegyes adót, a

De ha ezek az ígéretek vára-
kozásunk ellenére nem teljesít-
tetnének, különösen ha az osz-
trák alattvalók kiutasításában
nemzetközi, vagy szerződéses
igényeik élvezetének megcsorbi-
tását kellene látnunk és végül,
ha ezek a kiutasítások elveszi-
tenék egyes személyek ellen
irányuló rendőri intézkedés
jellegét, úgy erre az esetre a
magam részéről határozottan
biztosíthatom a t. Házat — és
pedig erre vonatkozólag teljes
egyértelműben a közös kormány-
nyal, — hogy nem fogok vona-
kodni, hogy teljes nyomatékos-
sággal megóvjam az osztrák
alattvalók jogait, esetleg pedig
a viszonyosság alapelveihez hiven
megfelelő rendszabályokat alkalmaz-
mazzak.

Akik kifogásolják az osztrák
miniszterelnök nyilatkozatát, azok
ebben az utolsó passzusban a
retorzióval vagy represszióval való
fenyegetést látják és megenged-
hetlennek tartják, hogy az osztrák
állam alattvalói érdekeinek meg-
védelmezése végett ilyen módon
fenyegetőznék Poroszország ellen,
tekintettel a német birodalom és
az osztrák-magyar monarchia szövetségi-
vetségiére.

Lássuk már most mit szól
ehhez a nemzetközi jog. Tisztán
a jogalapra helyezkedve először
is kétségtelen Poroszország az
a joga, hogy akkor is annyi ide-
gen alattvalót utasítson ki, a mi-
kor és a mennyi neki tetszik.
Bluntschli világosan megállapítja,
hogy

minden államnak joga van
ahhoz, hogy jogi vagy politikai
indokból megtiltsa egyes idege-

neknek a területére való lépést;
épen úgy joga van hozzá, hogy
a közérdek szempontjából ki-
utasítson területéről egyes idege-
neket, akik ideiglenesen tartó-
zkodnak ottan.

Épen így kétségtelen, hogy
bármely állam és így Ausztria
is megfelelő rendszabályokat al-
kalmazhat, ha azt hiszi, hogy
méltatlanság vagy jogtalanság
esett alattvalóin. Ezek a rend-
szabályok retorzió vagy represszió
jellegét ölthetik magukra; a retor-
zió politikai eszköz egy másik
állam hátrányos eljárásának az
ellensúlyozására (a retorsio juris,
ezen elv alapján: quod quisque
in alterum statuerit, ut ipse eodem
jure utatur); a represszió ezélja,
hogy valamely állammal meg-
értesse eljárásának jogtalanságát.
Ezek szerint tehát világos, hogy
a nemzetközi jog szigorú alkalmazásával
Poroszországnak jogában van a megfelelő rendszabályok
alkalmazása.

Szerencsére nem kell attól
tartanunk, hogy ez az incidens
ennyire elmérgesedve bármiképen
kárára válhatnék az osztrák-
magyar-német szövetségnek. —
Szógyény-Marich László berlini
nagykövetünk december 2-iki ki-
jelentése, hogy meggyőződése
szerint semmi veszedelem nem
fenyegeti a szövetség szilárdságá-
nak és bensőségének állandóságát
és még inkább II. Vilmos német
császárnak ugyyszólván tüntető
részvétele a december 2-iki jubi-
láris ünnepen kedvező és becses
bizonyosságot szolgáltat erre nézve.

Diplomata.

— **Brediceau Coriolan.** a délmagyar-
országi tulzók ismeretes vezére, Krassó-
Szörénymegye legutóbbi közgyűlésén a
következő indítványt tette: „Írjon föl a
megye közgyűlése, de nem az országgyűlés
hez, hanem ő Felségéhez és kérje ő Felségét,
hogy oszlassa fel az országgyűlést, bo-
csássa el a jelenlegi kormányt s az ország
vezetését bizza oly derék és igaz hazafi-
akra, kik egyenlően tisztelni fogják ő
Felsége mindenik szeretett népének jogait,
oly férfiakra, kik a törvényeket tisztelik
s akik törvényeket fognak hozni s az
összes alkotmányos szabadságok biztosítá-
sára.“ A Tribuna ez indítványt nagy-
jelentőségűnek nevezi. Hogy mennyiben
az, mennyiben nem, a fölött a Tribunával
főlöleges vitatkozni, de annyi tény, hogy
sokkal logikusabb, mint az országgyűlési
ellenzéké, mert egyuttal az országgyűlés
főlöszlatását is kéri, valószínűleg azért,
hogy így alkalma legyen az eddig passziv
román nemzetiségi pártnak is akcióba
lépni, míg az ellenzék megelégszik a je-
lenlegi kormánynak az elbocsátásával is.

— **A spanyol-amerikai békekötés** nem-
sokára meg lesz; ha a békebiztosok Páris-
ban aláírták már a végleges békeszerző-
dést, akkor mindkét ország összehívja
törvényhozó testületét: Spanyolország a
kortezt, az Egyesült Államok a kongressz-
zust. Itt óriási lelkesedéssel s nagy, han-
gos gyűlésben fogják tárgyalni a béke-
föltételeket, amott esőndben, szívőkben
elfojtott keserűséggel veszik tárgyalás alá
az egyes pontokat. Vita lesz mégis, mert
a kormány ellenségei meg fogják ragadni
az alkalmat, hogy a most főnlálló rend
ellen izgassanak. Hire jár Madridban,
hogy a kortez elé egyuttal törvényjavas-
latot terjesztenek a gyarmatügyi minisz-
terium megszüntetéséről. Spanyolország
romlásának ez is kiáltó jele s a karlisták,
a kik lealázó békekötés esetén lázadást
akarnak szervezni, e miatt a javaslat miatt
is nagy akcióra készülnek. Spanyolország
ilyképen örökre lemond régi, százados
gyarmatairól; nem marad meg egyéb,
mint a Kanári-szigetek, de ezek közel
vannak az anyaországhoz, azután meg egy
pár apró sziget Afrikában, a mikért nem
is érdemes külön miniszteriumot tartani.
A kortez tehát eltörli a gyarmatügyi mi-
niszteriumot s Spanyolország romlását
ezzel még jobban megpecsételi. A kormány

mi a nyomorultaknak jár a szerencséséb-
ektől.

Nem mintha éppen rossz szíve lett
volna Zahoráknének, de ez az állandó
sarczolás sehogysen találkozott az ő tet-
szésével. Mert természetben való segítség-
get szívesen adott ő annak, a ki e miatt
hozzáfordult; egy darab kenyér, egy kis
maradék étel, holmi ócska ruhaféle min-
dig került a kéregetői számára, akkor
megkeresték. Hanem pénzt, készpénzt,
valóságos garasokat és pláne hatoskákat
nem kínálgatott nekik, mert azt csak el-
iszszák, elkorcsosítják. Ez volt a véle-
ménye. Ellenben ha Kandó Bálint tiszte-
letes ur tette tiszteletét nála, annak csak
nem nyomhatott a markába egy karaj
kenyeret? Már olyankor a hatoskák után
kellett nyulni bizony.

Most pedig megint jön a pap és
mosolygó arccal ki fogja nyujtani feléje
a kezét, nem csak azért, hogy illendő
kézszoritást kapjon, hanem egyébert is.
Aztán vissza kell vele menni a házba és
ki tudja meddig marad itt, mert a Czi-
ezellel összeszövetkezik, akkor annak a
végét nem lehet kivárni. És akkor elma-
rad a ma délutánra tervezett vizitelés, a
sok jó traoss, meg a jó sok kávé.

Mindez egy szempillantás alatt vil-
lant meg agyában, tehát ki akarta vala-
hogy kerülni a kész veszedelmet. Csak
egy mód kínálkozott, mert sem előre, sem

hátra nem mehetett úgy, hogy a paptól egész
bizonyossággal szabaduljon. A kályhalyuk
felé sietett s ügyesen és gyorsan bebújt
oda, magára huzván hamar az ajtót. A
pap bejött, gondolta, végigmegy a folyo-
són, benyit a „forezimmerbe“, onnan be-
kopog a belső szobába s mialatt Czeczil
azt mondja neki: „szabad“, ő kibújik
innen és láttatlanul tovább siet, mintha
már régen nem is lett volna itthon.

Amde amily elmésen kieszelte a
dolgok folyását, oly kevéssé történt úgy,
ahogyan elképzelte.

Mert csakhamar benyitott ugyan
Kandó tiszteletes ur, de abban a pillan-
atban jött ki Czilike is a szobából s a
két fiatal teremtés ott találkozott, nagy
örvendezés közt, éppen a folyosó közepén.

Más körülmények közt Zahorák ma-
mának módjában lett volna megfigyelnie,
milyen piros lett a kis leánya, mint a
basarózsa. Sőt még a papocskán is fel-
lehetett fedeznie valamelyes zavart. Az a
kellemes, jóleső elfogódás volt ez, amit
nem is igyekszik elrejtteni az ember, kivált
ha tudja, hogy az, aki miatt van, nem
ítéli el érte.

— Isten hozta, mondta Czilike bold-
og megdöbbenéssel, amint váratlanul
szemközt találta magát Kandó Bálinttal.

A papocska mindenféle eshetőségre
el volt készülve arészben, hogy látogatá-
sát megnyujhassa s egy könyvet hozott

magával most is, bizonyosan Czilike szá-
mára. Arról mindjárt lehet egy kicsit
beszélgetni s miközben együtt lapozgatják
közelebb juthatnak egymáshoz.

Czilike már azért is, hogy izgatott-
ságát palástolja, mohón nyult az érdekes
könyv után. Éppen mögöttük volt a gyé-
kénydiván. Arra leereszkedett s ahogy
a ruhácskáját eligazgatta, azzal a mozdu-
lattal helyet kínált egyszersmind a tiszte-
letes urnak.

Egy parányika titkos ravaszság volt
ebben, amiről persze a pap semmit sem
sejthetett. Ha itt maradnak: a folyosó
üvegtábláin át jól láthatja előre is, hogy
ha valaki jön. S minthogy a mamája
nem volt itthon, itt is olyan egyedül
lehettek, de olyan egyedül, hogy nem is
lett volna jó még több ebből.

Ezer szerencse, hogy az a verses
könyv itt volt, mert azt sem tudták
volna, miről kezdjenek majd egymással
beszélni.

Együtt kerestek hamarosan valami
szép verset, a mit kissé elfogódott han-
gon olvasott fel. Olyanformán, mintha
ezt akarta volna kifejezni: „ezt ugyan
más írta, de én mondom most neked, az
utolsó szóig.“

Könnyű kitalálni, hogy miféle mon-
dások voltak azok.

A leander bágyasztó, kellemes illata
körülfolyta őket, át meg átjárta a lelkő-

a békekötés után minden gondját az ország belső érdekeire fogja fordítani. A karlisták foradalommal fenyegetik az országot s sok helyen olyan jelek mutatkoznak, hogy a karlisták szervezkedése már nagyon előrehaladt s csak alkalmas időpontot várnak a kitörésre.

— **A horvát miniszter lemondása.** Josipovich horváth miniszter lemondott. A lemondási hírt politikai körökben nem keltett nagyobb szenzációt, mert erre már régebben elváltak készülve.

Országgyűlés.

Budapest, december 5.

Sötét és hideg a terem, a honatyák fázósan huzódnak meg a helyükön, de egyszerre mozgás, elevenség és nagy betódulás támadt a mikor Láng Lajos elfoglalván az elnöki székét, a jegyző Plosz Sándor igazságügyi államtitkárt hívja szólásra.

A kiváló jogász felszólalása hatalmas érdeklődést keltett. Tisztában volt vele mindenki, hogy Chorin szombati szónoklatával fog foglalkozni. Zajos hatást keltett, a mikor Chorin thézisát állítva fel: konkrét példákkal bizonyította be, hogy ez az elv a gyakorlatban micsoda képtelenségeket eredményezne.

— A közszabadságokat meg kell védelmeznünk nemcsak az erőszak, hanem a jogtalan privilégiumok ellen is: — mondotta a jobboldal viharos helyeslése között. Miután Győry Elek élt a kedvező alkalommal, hogy személyes kérdés címén egy pár percre rázendítsen a saját hangjára, felemelkedett Hódossy Imre, hogy a Chorin beszédét — feltámogassa.

— Az államtitkár ur bizonyos animozitással foglalkozott Chorin tisztelt képviselőtársammal . . . mondotta.

— Nem őt bántotta, hanem az argumentumait! — vágna közbe jobbról.

Hamarosan áttért Hódossy az előadóra, a kinek a jelentésében ellentmondásokat igyekezett felfedezni.

— Liberális logika! — elméskedik Ivánka Oszkár. Bartha Miklós pedig azzal ad kifejezést a felháborodásának, hogy vagy nyolecször egymásután kiáltotta:

ket egészen. Azt sem tudták, mi a bajuk csak szinte elgyengültek feltámadó érzéseik között.

Azután elhallgattak. A papocska gyöngéden simogatta meg a Czilike ujjait, amelyek úgy pihentek az ő kezében, mint liliumlevelék.

Kimondhatatlan vágy szállotta meg, hogy ajkához emelje azt a szép kis kasesót, de nem volt bátorsága hozzá.

Szinte megkönnyebült, a mikor a kis leány maga huzta vissza a kezét, szemérmesen.

A leander-bokrokból bolondos illat áradt folyvást, a melytől épügy be lehetett csipni, mint egyszer a télen attól az édes pálinkától, a mit Kandó küldött Zahorák mamának karácsonyra.

A két kanári madár egyet gondolt, elkezdett egymással halkán dalolgatva diskurálni.

Kint, valahol a szomszédban tilinkóztak; — de olyan szépen, olyan nagyon szépen.

Ennyi jó egyszerre nem is tarthat soká. Nem volna földi dolog.

Zahorák mamára senkisésem gondolt most, pedig ő szegény, olyan monologot tartott az alatt őt, ahol volt, hogy attól még a szarvas ördög is megfutamodott volna.

Végtére is a nagy elesődés kezdte megnyugtanni.

— Hallatlan! Hallatlan! Az elnök csak hallgatta egy ideig de azután rászólt:

— Kérem Bartha képviselő urat, hagyja beszélni a szónokot.

— Mi nem is zavarjuk őt! jelenti Polónyi.

Egy jó félórát beszélt már Hódossy Imre a mikor egyszerre ezt a kijelentést tette:

— Chorin Ferencz oly szépen és alaposan kifejtette ezt a kérdést, hogy elég: ha egyszerűen csatlakozom fejtegetéseikhez és konkluziójához.

Utánna Pulszky Agoston kelt szólásra. Éles, hatalmas vágásokban gazdag polemikus beszédet mondott, a mely zajos hatást keltett a Ház minden oldalán. A jobboldalon a tetszés zaja zugott, az ellenzék pedig idegesen sajdult fel az éles vágások alatt.

A metsző visszavágásokra szörnyen ideges lesz a balmező. Az elnök egymásután utasítja rendre Kubik Bélát és Kálmán Károlyt.

A többség viharos tetszése, éljenzése és tapsai között fejezte be a beszédét Pulszky Ágost Gratulánsok egész tömege tolongta körül, az elnök pedig őt percz szünetet adott.

Szünet után Chorin Ferencz állott fel, hogy a szombati szónoklat erősen megviselt argumentumait új fejtegetésekkel támogassa. Meleg jóindulattal fogadta az ellenzék és ő rajta volt, hogy erre a jóindulatra rászolgáljon. Helyenkint a személyes bántódás szenvedélyes hangján beszélt, a mi riadó tetszésre hangolta az ellenzékét. Miután pedig Pulszky Ágost ellen is intézett egy heves támadást, a balmenti szövetségesek meg is tapsolták.

Személyes kérdésű felszólalások egész sora következett.

Végezetül Emmer Kornél jelentette ki, hogy ő a mentelmi jog megsértését fenforogni látja; de az ügy sokkal kisebb jelentőségű, semhogy érdemes volna a Ház drága idejét most, mikor annyi nagy feladat vár elintézésre, ezzel pazarolni. Szavazzon kiki a saját meggyőződése szerint; de tovább ez ügygyel az ország drága idejét ne töltsék.

Ezzel a beszéddel vége is lett az ülésnek.

Elmeatek, gondolta és ekkor rászánta magát, hogy ismét megjelenjék a napos világban.

A szerelmes párocska arra rezzent fel álmodozásából, hogy magától kifordul sarkából a kályhalyuk ajtaja s egy meghatározhatatlan tömeg mozgolódik belőle kifelé, fej nélkül, két lábon.

Holdas éjszakán még a pap is kísértetnek tudta volna nézni. De most is megfagytak tőle mindaketten, kivált a mikor megfordult a tömeg s ott bámult rájuk, önmagából kikelve, az eddig elrejtett arcz. A Zahorák-mama arca!

Hogy mért nem nyílt meg Kandó Bálint alatt a föld ebben a pillanatban, az a természeti hatalmak örökre megmagyarázhatatlan hanyagságának lészen felróva.

Mert azt a helyzetet igazán alig lehetett elviselni.

Zahorák-mama piros volt mérgében és kék, mint a pulykakakas. No meg röstelte is a dolgot. — Rátörmedt Czilikére:

— De te Czili te... hát mit csináltok ti itt! Én nem értelek tégedet, te Czili! Ez nagyon furcsa te tőled, mondhatom!

Kandó Bálint tiszteletes ur nem tühette, nem hallgathatta tovább a korholást, aminek tulajdonképpen ő volt az ártatlan

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Dr. Gruby hagyatéka.

Budapest, december 6. Utóbbi időben sokat irtak a lapok dr. Grubyról, a Párisban elhunyt világhírű magyar orvorról, aki Dumas Sándort és Heinet is kezelte. Gruby aglegény volt s így körülbelül két milliónyi vagyonát, minthogy végrendeletet eddig nem találtak, Magyarországon élő rokonai fogják örökölni. Az örökösök már meg is bízták dr. Káldor Ede budapesti ügyvédet, hogy jogaik érvényesítésére tegye meg a kellő intézkedéseket.

A Krivány-ügy.

Arad, december 6. A Krivány-ügyben a fegyelmi bíróság befejezte a vizsgálatot. Indítványozza, hogy Szathmáry Gyula alispán, Vörös Vidor főügyész és Pécskán Sándor árvaszéki elnök visszahelyeztessenek hivatalukba s ellenük a fegyelmi vizsgálatot beszüntessék. A többi felfüggesztett tisztviselőnél a bíróság begigazolva látja a mulasztást s azért Schweigger fős ámvévőt 100, Barb gyámpénztári ellenőrt és Hanacsek könyvelőt 50—50 frtnyi pénzbírsággal kéri sújtani, de hivatalába mind a hármat visszahelyezendőnek tartja.

Megőrült az utcán.

Lugos, deczemer 5. Gurányi kir. főmérnököt ma a nyílt utcán örülesi rohamok lepték meg. Az eset annál nagyobb részvétet kelt, mert Gurányi csak nem regiben házasodott meg.

A Dreyfus—Picquart-ügy.

Budapest, december 6. Mint Párisból távirják: Picquart kérvényt intézett a semmitőszékhez, a melyben a bűnvádi eljárás több czikkére hivatkozva, az illetékesség megállapítását kéri ügyében. Picquart-nak e kérvénye miatt a kamarában elhalasztják a Dreyfus és Picquart-ügy összefüggése tárgyában beadott interpelláció tárgyalását.

oka. Elszántan és szinte magánkívül lépett előre.

— Kérem szépen... tessék elhinni nekem... én úgy gondolom, mindig megbecsültem a ténsasszony házat... szerettem ezt a leányt és ezennel megkérem a kezét. — ne tessék semmit se roszra magyarázni.

Izzadt homlokát törölgette s odarántotta Czilit magához. Most már, hogy kimondta a nagy szót, neki bátorodott.

Zahorák-nak úgy csapongott az esze, mint a villám.

Nem szerette ugyan a papokat, de elszörnyedt attól a gondolattól, hogy hire mehetne ennek az ő mostani esetének. Csöbörné szemtől-szembe kacagná. Mindenki úgy nézne rá, hogy ki lehetne olvasni abból: „ahán! én is tudom!”

Minden attól függ, hallgat-e ez a pap. Nincs más mód, oda kell neki adni Czilit. El kell a papot némitani. — Ugyis — úgy látszik — értik ezek már egymást. Legalább rá lehet majd förmedni, ha megint próbálkozik a perselylyel. A vejével az anyós csak beszélhet magyarul?! — Vagy úgy? szolt megszelidülve, sőt némiképen megilletődve. Az más; egészen más. Tessék beszélni.

S mentek hárman befelé; elől a boldog fiatal pár, hátul Zahorák-né, a ki aggodva tekintgetett körül tikokban, hogy nem leselkedett-e valaki a kertből.

Merénylet egy báró ellen.

Szatmár, december 6. Sárközujlakon Vécsey József bárót meg akarták ölni. Wagner számtartó segélykiáltásaira menekültek el a merénylők.

SZINHÁZ.**Színházi műsor.**

Szerdán, december 7-én, („A“ bérletben) új betanulással, először: *A gascognei nemes.* Regényes víg opera.

Csütörtökön, december 8-án („B“ bérletben) másodszer: *Ugyanaz.*

Pénteken, december 9-én, („C“ bérletben) újdonságul, először: *A hálókocsik ellenőre.* Vígjáték 3 felvonásban.

Szombaton, december 10-én, („A“ bérletben) másodszer: *Ugyanaz.*

Vasárnap, december 11-én, délután: *A gyimesi vadvirág;* este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, bérlet-szünetben, — újdonságul — először: *Talmi hercegnő.* Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Irta: Kövessi A. Zenéjét szerette: Konti József.

A párisi rongyszédő.

E minden compositio nélküli rémdrámát tegnap megismételték zsufolt ház előtt. Taps zugott fel minden jelenet után, de ez nem a szerzőnek, hanem *Szathmárynak* szólott, ki a sötét bűnnel telt, lélektani igazságot nélkülöző darabot, művészetével megható élettörténeté szepítette, hol a nagyvilági kör romlottsága mellett ott van az arany fővényben, melynek előbb-utóbb föl kell csillognia. Ugy mutatta be a szegény rongyszédőt, mint a ki a környező utcái söpredékből szív-nemessége által kiemelkedvén, nem tud mást, csak meloen szeretni s szeretetének igazságvával s csodaerejével megmenti az ártatlant, lesujtja a gyilkost s teremt maga körül egy kis világot, melynek napvilága az erény. *Szathmáry* művészete a darabba erkölcsi igazságot öntött s rémdrámában gyönyörködtetni tudott, magával ragadta lelkünket, úgy hogy most érezzük csak igazán, hogy távozásával nem csak őt veszítjük el, hanem vele egy egész művészeti kört, melynek lelke az ő egyénisége s melyet csak ő tud megteremteni. Mellette Marie, a szegény varróleány szerepében *Halmv M.* vált ki finoman színezett játékaival; dicséret illeti *Csügényi* Vilmát, kinek Potárné, a vén bűnös szírttyó bába, legjobb szerepe. *Bartha* sok kívánni valót hagyott fenn; kisebb szerepeikben *Fáyról Odryról* elismeréssel szólhatunk.

(k. b.)

Mulatságok.**Margithoz.**

— Előhang fenti jelgégjü mühöz, mely a jogászbál alkalmával diszkiadásban már holnap decz. 7-én megjelenik. —

Hozzád szövődik annyi édes álom,
Hozzád jár csókra kapzsi képzelet,
Tavaszsugár vagy őszi esthomályon,
S a röpke Ámor játszadoz veled.
Érted repes egész egy ifju tábor,
S te pajzán tüzzel biztatsz untalan,
Reá lehelsz a jókedv illatából
S mi bánat volt, az mind-mind elsuhan.
Öröm, boldogság csak körülötted árad,
Mi mámort adsz, az bűvös, végtelen,
A pillanatnak üdvét iszsza nálad
A délibábot kergető jelen.
Csodás varázsszal vonsz, ragadsz a tűzbe,
A jelszó nálad: habzó telt pohár!
Ihatja bárki, hogy buját elüzze,

S te szép Margit, még sem vagy csapodár . . .
A hány szerelmes, mind körödbe járhat,
Imádkat váltig, nem kap kosarat,
S kedves nevedre az sem vethet árnyat,
Ha csókjaidból másnak is marad.
Nem érhet hozzád szóbeszédnek árja,
Százat szerethetsz, — ez a szép világ!
S nincs irigyed, ki azt mondhatta rája:
Lesülyedt angyal, vagy letört virág . . .
Hódítani folyton s mindenkit szeretni:
Mi másnál bűn, erény te nálad az,
Ez hivatásod s nem kicsinyli senki,
Inkább hevül, míg oda künn havaz.
Zord téli este a te birodalmaid,
Ilyenkor osztod szét szerelmedet,
Pezsgésre váltasz tespedő nyugalmat,
Mert téged elkerülni nem lehet,
Mosolygó képed mélyen szívbe vésvé
Feléd von öntudatlan érzemény,
Talán a szív szerelmi ébredése,
Talán a vágy, vagy játszi szép remény . . .
S míg zugva zug a telnek fergetegje,
S ablakra dermed fázó jégvirág:
Te vagy magad a kikelet melegje,
Te testet öltött szép ábránd világ! . . .
A hol te vagy, ott nóta esengve esendül,
Lángokban ég az udvarló sereg,
Az illatos lég telve szerelemül,
Kacajától hangzik hajnal és a regg!
Mosolyt, mnsolyt hát üdvöt és szerelmet,
Ábrándok-szülte boldogságot adj,
Ki büvökörödben csillagára lehet,
Annak te itt a mennyországa vagy.
Öleld szivedre hát az ifjuságot,
Ködös magányba senkit el ne hagyj!
Ki harsogó kedv lángborára vágyott
Pohárt őrítsen s véle úgy vigadj!
A csillogó csillárnak fénye mellett
Majd holnap este nálad vigadunk,
Mint kósza árny, mint elsuhant lehellet,
Bárnyfelhőbe száll el bánatunk,
Ugy bókolunk majd zendülő zenére,
Az ily udvarlás tetszik ép' neked,
Tüzzel kering a szívek ifju vére,
Leszállni látjuk a rózsás eget,
A mámor-árban lenge szárnyra szállunk,
Csillag ragyog föl táborunk felett
Csillagsugárnál szőjjük édes álmunk
S megszágyenyül a koldusképzelet,
Tündérvalóság! — ez lesz majd az élet,
Szálló ütemben zeng a víg zene,
A téli fagyban új életre éled
Alvó tavasznak bája, kellemé . . .
— Óh Margit, Margit! gyulj velünk örömré
Ábránd s valóság esti hajnalán,
Közös szerelmünk tiszta vágya vagy te
Megfejtethetetlen s mégis nyílt talány!
Majd párosan viszünk neked virágot,
S minden virággal egy remény terem,
Mienk a titkod, esábitsd hát magadhoz
Te szép Margit, — csilláros tánczterem!

(k. b.)

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Szilágyi lemond.

Budapest, december 6. (Érkezett I óra 10 perczkor.) Főntartással közöljük ezt a kéziratot, a mely azt hozza hírül, hogy *Szilágyi* Dezső, a képviselőház elnöke, elnöki állásáról lemond.

Ma a képviselőház elnöki szobájában a rendes bejárók ülés előtt beszélgetés közben *Szilágyi* Dezsőtől azt kérdezték, hogy a napirend előtt fölszólal-e valaki.

— Ma nem, — felelte határozottan az elnök.

— Hát holnap?
— Szilágyi elgondolkozott, majd így válaszolt.

— gen, mi? *Le fogok* mondani az elnökségről.

A hír azonnal elterjedt az egész képviselőházban.

Utódjául *Tisza* István grófot emlegetik, akinek erélyessége ismeretes.

Láng Lajos az alelnök, mint beszélük, szintén lemond.

NAPI HIREK.

— **Legujabb hír a közvilágítás ügyében.** A napirendre jövő világitásunk ügyében az Egyesült villamossági részvény-társaság a következő beadványt küldte el hozzánk, melyet, a mint halljuk, a Tanácshoz beadott:

Tekintetes Városi Tanács!

Az ujságból értesülünk arról, hogy az augsburgi légszesz-ipartársulat újabb ajánlatot intézett a város Tekintetes Tanácsához és ez alkalmából hivatkozással f. é. február 4-én, május 23 án és november 2-án kelt beadványainkra, ujlag és ismételten kijelentjük, miszerint kötelezzük magunkat az összes eddig beérkezett ajánlatoknál tehát az augsburgi légszesz-társulat 1898. nov. hó 28 án kelt 12505. számú beadványában foglalt javaslatnál is lényegesen kedvezőbb ajánlatot terjeszteni a Tek. Tanács elé.

Mínt hogy a Tek. Tanács elhatározta a közgyűlésnek oly javaslatot tenni, mely szerint az augsburgi légszesz-ipartársulattal kötelezettség nélkül a szerződési tárgyalások megindítandók, reméljük, hogy velünk, mint honi vállalattal hasonlóképen lesznek kegyesek eljárni s a szerződéses tárgyalásokat jelen ujlagos kijelentéseink alapján szintén meg fogják indítani.

Szándékunk komolyságának igazolására hajlandók vagyunk letétünket 50.000 frtra kiegészíteni és maradtunk Budapest, 1898. deczem. 5-én

hazafias tisztelettel

Egyesült Villamossági
r. társaság.

— **Fuvóhangszerek tanfolyama a városi zenedében.** A zenedei választmány legutóbbi ülésén a városi zenede fejlesztése érdekében nagyfontosságú intézkedés történt. Ugyanis a választmány Simonffy Emil, a zenede nagyérdemű igazgatójának indítványára elhatározta, hogy a fa- és rézfúvó hangszerek taníttatására kísérletet tesz. A nyolczvanas évek végén már egy ízben tétetett kísérlet, de az igazgatóság fáradozása akkor nem vezetett eredményre, mert a növendékek nem jelentkeztek kellő számban. Ezuttal azonban remény van arra, hogy a tanfolyamnak kellő számú növendéke lesz. Ugyanis már eddig is többen jelentkeztek, akik a fuvóhangszert régebben kezelik. — A fuvóhangszer könnyebben elsajátítható más hangszernél s éppen annyi élvezettel tölt el, mint más hangszer. Nagyobbszabásu hangverseny fuvóhangszerek nélkül el sem képzelhető. Reméljük, hogy a zenede fáradozásának ezuttal eredménye lesz, annál inkább, mert a zenei élet utóbbi évek alatt mindinkább fellendül. A fa és rézfúvó tanfolyam: a fuvola, klarinét, oboë, fagott, vadászkürt, trombita és posann tanítására terjed ki.

A tanítás ingyenes. A tanulni szándékozók esütörtökön este nyolcz óraker a zenede helyiségében e végett jelentkezhettek.

— **Csokonai ünnepély.** A főiskola irodalmi köre a f. hó 4 ére tervezett „Csokonai-ünnepélyt” közbejött akadályok miatt f. hó 10 re halasztotta el. Az ünnepély sikere érdekében pályadíjat tűzött ki a kör egy, az ünnepélyre megirandó ódára és humoreszkre. Már eddig is igen sikerült pályamunkák érkeztek be s így bizonyos, hogy ez az ünnepély is csak elismerést szerez a főiskolai ifjuság tevékeny vezetőinek.

— **A közvilágítás ügye.** Márk Endre ügyvédi kamarai elnök és Zádor Lajos, a kereskedő társulat elnöke pártkülönbség nélkül értekezletre hívták össze tegnapi délután városi bizottsági tagtársaikat. Közülük hatvanan jelentek meg az értekezleten és két óra hosszágú tartó élénk eszmecsere után vitatták pro és contra a közvilágítás megoldásának kérdését. Az értekezlet csaknem egyhangulag a városi tanács ismeretes javaslatához csatlakozott, amely szerint az augsburgi légszesztársasággal, bővebb tárgyalás indítandó. Az értekezlet ezen megállapodását a következőleg indokolja: Nincs kidolgozva, hogy a házi világítás mellett miképen fog biztosítani a világítási hálózatnak kiterjesztése; sem igazolva nincs, hogy a magánfogyasztók részére ugy a világítási, mint az ipari célokra szolgáló gáz drágábban nem adatik, mint amilyen ár és kedvezmények mellett azt az augsburgi társaság ajánlja; továbbá az sines kidolgozva, hogy a befektetendő tőke, mely módon lenne a házipénztár és a közönség megterhelése nélkül törlesztendő. Az is figyelembe veendő végül, hogy ma a városnak százezer adó van 1900. első feléig arra nézve, hogy a közvilágítás kérdésében tárgyaljon és bármely irányban döntsön. Mint értesülünk ma délutánra pedig Szabó Kálmán kereskedelmi kamarai elnök, városi bizottsági tag másik széleskörű értekezletet hívott össze ugyanezen ügyben.

— **A helybeli ág. hitv. evang. egyház** vasárnap töltötte be azon tisztviselők és presbyterek helyeit, a kik a hat évi hivatalviselés után kiléptek. A szavazás irásában történt s az eredmény a következő: Beadatott összesen 101 szavazat. Felügyelővé választott Harmath Gergely 57 szavazattal; gondnoknak Szliuka István 97 szavazattal; pénztárosnak Benyáts Emil 90 szavazattal; ellenőrnek Handtel Vilmos 92 szavazattal; a három utóbbi eddig is viselte hivatalát. Az egyháztanács 24 tagja közül kilépett 12, s e helyekre megválasztottak: Jánosy József 84, Hrabézi Antal 80, Ganofszky Lajos 77, Tonka Gottlieb 71, Posszert János 64, Konrád János 50, Füleky Pál 44 szavazattal, valamennyien újra, továbbá mint újak: Gebauer Károly 83, Csata Gyula 69, Bárdos Géza 59, Laszgalner K. 53, Inow L. 42 szavazattal. Sor szerint pöttgyok Kuthy Béla, Weszter István, Sesztina Lajos, Roehltz Arthur. Ez eredményt a szavazatszedő bizottság az egyháztanácsnak a legközelebbi ülésen fogja bejelenteni.

— **Elmaradt fáklyásmenet.** Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy Szilágyi Dezső tiszteletére fáklyás menetet, rendez, Szilágyi — mint értesülünk — megköszönte az ifjuságnak a tervezett óvációt és kérte őket, hogy tekintettel exponált állására és a jelen politikai helyzetre tartózkodjanak bizalmuk és szeretetük ily módon való nyilvánítására.

— **A Zion egylet** bálrendező bizottsága tegnapi ülésében elhatározta, hogy az 1899. január hó 7-én tartandó táncvigalmát nagyszabásúvá teszi és azt hangversenyyel és tombolával összeköti. E célból kiküldött a maga kebeléből egy 10 tagu bizottságot a tombola rendezésére, egy 5 tagu bizottságot a hangverseny rendezésére és egy 60 tagu bizottságot a táncmulatság rendezésére. A hangversenyyel egybekötött táncmulatság az előjelekből ítélve igen sikerültnek ígérkezik.

— **Egy fegyvergyáros kitüntetése.** Wernig Péter, a széles körökben előnyösen ismert fegyvergyáros *Ferlackban*, (Kariathia), a ki a fegyvergyártás körül éveken át nagyérdemeket szerzett, a császári és királyi főudvarmesteri hivatal részéről az udvari szállítói címet nyerte, mely kitüntetés bizonyára nagy öröme szolgát az egész osztrák magyar fegyveriparnak. Vadászatkedvelők, a kiknek kitűnő fegyverre van szükségük, forduljanak a Wernig Péter czéghöz Ferlackban.

— **Az E. M. K. E. debreczeni választmánya** folyó hó 18 án délelőtt fél 11 óraker a városházán a tanácssteremben *Degenfeld József* gróf főispán elnökle alatt ülést tart.

— **Olcsobb gázárak.** Az augsburgi légszesz társaság a tanácshoz intézett terjedelmes beadványában, melyet alkalmunk volt látni, azt igéri, hogy 1899. január 1-től kezdve olcsóbb lesz a gáz. Beadványában az erre vonatkozó rész a következő: A gázfogyasztó közönséget és különösen az iparosokat és üzlettulajdonosokat mindenesetre kellemesen fogja érinteni a gáztársaságnak újabb ajánlatában foglalt azon kötelező nyilatkozata, hogy az összes fogyasztóknak azon esetre ha a vele kötelező szerződés a jövő év közepéig jóváhagyást nyer: A gázárakat világítási célokra 18 krról 12 krra és ipari célokra 15 krról 8 krra szállítja le és pedig már 1899. január 1-től kezdve. Az elszámolás ez esetben akkép fog történni, hogy a jövő évben a mostani és az új árak közt mutatkozó különbözetet a feleknek az év végén megtérítetik.

— **A debreczeni vadásztársulat** 1898. november 5 én tartott választmányi ülése elhatározta, hogy hajtó vadászat tartatik ez év telén 1., december 8-án Savóskuton, a hol 7 drb óz is lelőhető, 2., december 18-án Soma esősházánál, 3., 1899. január 6 ikán Ludasnál, 4., 1899. január 22-dikén a Halápi csapzéknel, A főrendezőseget Greff József ur volt szíves elvállalni. Hajtó rendes szokáshoz képest 80—90 lesz. Publíg Erró jegyző megbizatik a házszabályokban körül irt teendők végzésével. Miről az összes társulati tagok értesítendők. Debreczen, 1898. nov. 15 én. Publíg Ernő jegyző.

— **A „Petőfi-Dalkör”** tagjaiul újabban be léptek alapítól Szilágyi Imre ügyvéd, Szabó Mihály és Juhász István. Rendes tagokul: Maday Imre, Szemere Albert, Kiss Miklós, Hoz Gábor, Major Miklós, Dalmi József, Imreh Vincze, Nyikos János, dr. Orbán József, dr. Freund Jenő ügyvéd, Fodor József mérnök, Pórh István építész, ifj. Rózsa Lajos. — A zászlóalap javára pedig nyereség 5 kr. — Mint értesülünk e hó végén a Bika dísztermében a dalkör egyleti zászló alapja javára hangversenyt rendez, — melyre már előre is felhívjuk városunknak szépért és nemesért lelkesülni tudó közönségét.

— **Nagy Vincze halála.** Nagy Vincze országos tejjgazdasági felügyelő a fejrmegeyi Polgárdiban, ahová hivatalos ügyben utazott, hirtelen meghalt. Nagy Vincze előbb a népszínház rendezője volt, majd a 80 as éveken Szegeden és Debreczenben színigazgatóskodott, de kevés szerencsével.

— **Sajtóhiba a szinlapokon.** A tegnapi és mai előadás szinlapjába egy kis sajtóhiba csuszott be. Az előadás kezdete ugyanis 7 és 1/2 órára van jelezve. Félreértések kikerülése végett tudatjuk a közönséggel, hogy az előadás mint eddig, ugy ezentul is hétköznapon pontban 7 óraker kezdődik.

— **Kis halott.** Orosz Endrét és nejét fájdalmas vesztés érte. Kis leányuk Erzsike életének 15-ik havában folyó hó 5 én, éjjeli 4 óraker elhunyt. A kis halottat, holnap, folyó hó 7-én, délután 2 óraker temetik a Kossuth-utczai 52. számú háztól.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk föl: Nem hagyhatom szó nélkül a Debreczeni Hirlap decz. 5-iki számában az általam rendezett próbabálról szóló referárában foglalt azon kitétel, hogy mindenféle elem megjelent a legtarkább vegyületben s ártott az est sikerének. A mily örömmel vettem a D. H. máskülönbben pártoló megemlékezését, épen annyira kénytelen vagyok e sorokra nem is a magam, hanem azon családok és szülők érdekében és megnyugtatóra tiltakozó megjegyzést tenni, kiknek gyermekeit szerencsém volt tanítani. Az ily szavak, mint a D. H.-é könnyen félreértésekre adhatnak okot, azt pedig elkerülni nemcsak az én érdekem s a szülők kívánsága, hanem a sajtónak is kötelessége. Alföldy Károly táncztanár.

— **Alföldy Károly** előnyösen ismert táncziskolájában a második tanfolyam folyó, azaz december hó 10-én megkezdődik. Melyre beiratások a mai naptól kezdve elfogadtatnak bármely időben a lakásán, II. ker. Péterfia-utca 2. szám.

Irodalom és művészet.

Ujabb költemények.

Írta: Lévay József, Budapest. A Kisfaludy-társaság kiadása (Franklin-társulat). Ára füzve 1 frt 60 kr., vászonba kötve 2 frt 50 kr.

Egy régi költőnknek újabb költeményeit olvastuk, új virágaiban gyönyörködtünk annak a törzsnek, mely hajtott már akkor is, mikor a magyar irodalom virágos kertjében egy Tompának, egy Aranynak nyilottak virágai. De ha nem is olvastuk volna e verskoszorun Lévay nevét, ráismertünk volna a mult idők dalosára, már csak attól a külső jeltől is, hogy minél tovább olvassuk a verseket, minél többet olvasunk belőlük, annál inkább jövünk hangulatba, annál inkább szólnak szívünkhöz e dalok, elegiák és ódák.

De ez csak a külső jel. A lélek, ha nem vesztette el érzékét a költészet iránt ha az érzelemben találja a költészet forrását, talál több jelet is, jellemzőbbeket, mélyebbről fakadókat.

E költeményekből alakul élénk e kép, a versekből kiemelkedik az író egyéniségének a képe. Bár sok vonásból alakul, ez a sok vonás összeolvad egy képpé, a melyen nem találunk ellenmondást, diszharmóniát, mert az érzés, melyben a költemények megszülettek, igaz, így az érzések tükörképe is hű lesz, hű és egy-séges.

Nem az a sokszor heves, de még állandóbb érzelmeiben is mindig szenvedélyes és megrendítő költő Lévay, mint Petőfi volt, nem az a mélyen érző böles, mint Arany János, nem is az a természetlő megihletett szelid lelkű Tompa, de hozzájuk csatolja nemesak az a barátság, mely őt a nemzet legnagyobb költőjéhez füzte, hanem érzelmükvilágának rokonsága, magasztos fölfogása a költészetéről s a forma kultusza, mely azonban nem érezheti magát a tartalom azonosára. Azt hiszem, nem csalódom, ha különösen Aranynak a hatását meg is találom verseiben. Nem tudnék pontosan számot adni, miben, talán a formában (a daktilusokban lejtő alexandrinusok), talán „egy-egy vonásban”-ban, „mit szellem-ujja von” (Arany János emlékezetében mintha egy-egy hang esendülne meg a nagyszerű Széchenyi emlékezetéből.)

Egyszerű, csendes érzelmek nyilatkoznak meg e költeményekben. Megszólal a természet, a költőknek ez a régi barátja, résztvesz örömeiben és bajában, átélkesedik, élővé lesz a költő szívében, nem az ókor, hideg, élettelen természete, nem is a mesterkedő poeták csinált természete, hanem az a természet, melyet a reneszansz (Aeneas Sylvius) fölfedezett és Rousseau nyomán a modern költészet birtokába vett a velünk érző természet. Lévay József nem olvad bele egészen a természetbe, meghatja őt, fölismerni benne a saját lelkének képét, de rendesen kiemelkedik belőle egy más eszméhez, eltűnik a tükör, mely a költő érzelmeit visszafogja s ő maga lép előtérbe.

Ő maga, azokkal a hullámokkal, melyet lelkén a szelek és viharok támasztanak. Néha ezek a hullámok nagyon aprók, jelentéktelenek az események, melyek a költő lelkét mozgásba hozták, ilyenkor előadó művészetének kell pótolni, ha mit maga az előadó elmulaszt. Könnyen meginduló kedély, s dala egyszerűmáskor oly hatásokat zeng, melyek bennünk érdeklődést, szinpátiát nem igen keltenek, épen mert nem igen jelentősek és nincs általános érdekük (Három virág).
Mig ha egy gondolattal, valami mindannyiunknak érdekes eszmével kapcsolja össze, a kicsinyke tárgyban a tulságosan egyéni érzelemben is fölismerni, a mi lelkünkkel közös (Ősi kikérek, a mi kertünk). Ugy vagyunk ezekkel, mint a költő, egyik legpoetikusabb, legkedvesebb költeménye szerint a mályva levéllel:

Egy mályvalevél
Mily gyöngé, mig él!

és mégis, „ha lánykád keze lopja kezébe”, akkor „daczol a győzhetetlen idővel”.

Ha az érzelmek már magában érdekes, ha a költőt ért benyomás jelentős, akkor erre az eszme segítségére — a lányka kezére — nincs szükség. Egyszerűségükben is meghatók azok a sóhajok, melyekben a költő visszavágyja ifjúságát. Nem a türelmetlenség a forrása ennek a vágyaknak, hanem az emberi lélek örökös vonzódása a tavasz, a bimbófakadás, az üdeség, egyszóval a fiatalság után, mikor nem gondolkodunk, hanem érzünk; nem töprengünk, hanem cselekszünk . . .

A költő érzelmeinek köre fokozatosan tágul. Elhagyja az egoisztikus érzelmeket, megénekei családját, ősz apját és anyját, majd még nagyobb körre terjed, azokra a férfiakra, a kikkel élete delét töltötte, egy-egy lapot szentel az irodalom nagy hőseinek, az igaz szeretet hangja szólal meg lantján, a mint Kisfaludy Károlyt, Kölcseyt, Tompát és Aranyt (azonban nem hiszszük, hogy Aranyt, ha nem is egy-két emberöltő múlva, egy új csillag „önfényével homálynak adja át”). A kör ismét tágul, belekerülünk mindannyian az író szívébe, kik e hazában élünk. A legszebb költeménye ebben a nemből, de talán az egész kötetben „Mártonnap után”. A mint a „Fóthi dal”-ban a gyöngyöző bor kelti föl Vörösmartyban a hazafias érzelmeknek azt a szép sorát, itt is a poharazás közben támadnak a költőben a gondolatok s a helyzet rajzába, egy magyar család a tüzhelyénél, új borral töltött poharak között, folyton beleolvadnak a házára vonatkozó gondolatok, nemesak a két külön rendben sorakoznak logikusan képek és gondolatok, hanem minden jelenet külön külön szorosán összefügg a hozzátartozó gondolattal, érzellemmel, hangulattal és az egymást fokozó mozzanatokkal méltóan rekeszti be az utolsó versszak:

S mig így szeretteid körében
Az ifju bort hizelgeted,
Kivánd, hogy annak tükörében
Önképét lássa nemzedet:

Tul esve zajló erjedésén,
Nemesbüljön muit szenvedésén.
Mig vele évről-évre nő
Az érték, a fény és erő.

Még egy utolsó kör: az általános emberi, mikor a költő nem tekintve még a származásra sem, mindenkit egyforma szeretettel vesz a hurjára. Ezen a fokon szabadul meg az értelem leginkább mindattól, a mi önmaga felé vonzza, itt nyilatkozik meg a legjobban az önzetlenség: a tiszta szeretet az emberiség iránt.

Azt mondja egyik versében a költő (Az üzlet zárva):

„Bezártam a boltot,
Vége a vásárnak!
Kerülik a vevők,
Más üzletbe járnak.
Régi árucikket
Hogy ne lássa senki.

Jobb a kirakatból
Végképen beszédni;
Hiszen ka kérnek is
Jó alkalom adtán,
Én tudom legjobban,
Hogy kárommal adnám.”

Lehet, hogy a vevők nagyobb része kerüli a régi boltot, de idézem erre Verseghegynek két sorát:

„A jót és az igazt a kisebb résznek ölébe
Mert ez a legbiztosb fekhelye, rejti az Ész.”

Dr. Császár Elemér.

Vegyes.

Egy vad librettóból. Említettük már Mascagni Iris-éről szóló római levelünkben, hogy az a libretto, mit Luigi Illica irt ehez az operához, érthetetlen zagyvalék, a minőt még nem irtak operához. Ez a libretto non plus ultrája minden keresett, hamis szimbólizmusnak. Való sággal kifeszített kötél, melyen Mascagninak ugy kell egyensúlyozni, mint Blundinnak a Niagara fölött.

Például, mikor Ozaka a Jozoaharába szöktetett Irist mindenféle drága szövegekkel akarja a maga számára megnyerni, így szól:

— Nézd e lila ruhákat, melyek alul rózsaszínűvé változnak, tele ágakkal, virágokkal s szürke verebek rajaival!

— Nézd e fehér szöveket, melyeken a titokteljes nippon jegyek és hoszu vonalak minden irányban elzúgálnak, mint a rovarok.

— Nézd e kéket, mely fehér irideákkal van virágozva.

— Nézd e lilaszínűt, mely tele van göresös koreai oroszlanokkal, amint zöld, ózöld ágak közt ordítanak.

— Nézd e világoskéket, mely hasonlatos az éghez az eső után stb. stb. Azután végül:

— Vannak itt más ruhák is tearózsákkal és jogarokkal! És darvakkal! És összefonódott ágakkal! És dharmákkal (hát ez mi?). És nézd e szövet legyezőket! És e himzett ernyőket!

Elő természet! Lelketlen tárgyak! Tengerek! Hajnalpir! Ég! Napnyugat! Felhők! Álmok! Galambeseportok! Gólyák, sólymok, hegyek, tavak, halak és megvesztett macskák! . . .

Es így tovább. Illica ur fölütött egy Conversations-Lexicont s összeszedett minden képzelhető japáni urat, de ezeket ugy használja, hogy nincs benne köszönet. Például személyeknek városneveket ad. A libretto csak ugy hemzseg a muszmétől, szamuzaitól, guekától, szamizentől, kolimtól, taikomaitától, bositól, kamurótól, onitól, benkeitől, kaitokitól. Sőt előfordul benne a nanivai utah ő fensége is, kit még a Lexikonban sem lehet megtalálni. Különben Mascagni szerencsére csakhamar belátta, hogy ez a libretto

gyalázatos s kezdetben az volt a szándéka, hogy operáját a szezon végével a Costanzi-színháztól visszaveszi. E tervtől azonban elállt s Illicával alaposan átdolgozza az egész librettót. Az opera teljesen átdolgozva ismét színre kerül a milánói Scalában.

Volt e őse? — e czim alatt Jókai a Vasárnapi Ujság tegnapi számában a következőket írja:

„Hát persze, hogy ez az első kérdés, sőt mondhatnám előkelő kérdés, hogy volt-e valakinek „őse”, a ki a mai világban szerepet akar viselni, még szólni is a tanácskozásban („imo in senatum venire!”)

Mert az a kardot emelő kar ott a czimer felső párkányán, az ad jogot az ország dolgaiba való beleszólásra.

A mig csak kuruczlapok hánytorgatták, — hogy Gajári Ödönnek volt-e hőse, nem mondtam rá semmit; azt mondtam rá Pulszky Ferenczre: „. . . a karakán halad”. De most már mameluklapok is élezelnek rá, erre a thémára; hát már csak megszólalok.

Igenis: van Gajárinak őse; az apja a szabadsághős hadseregének egyik legvitézesebb harcosa volt, huszárkapitány, ki végigharcolta az egész hadjáratot, a legvérengzőbb csatákban csapatja élén vágva az ellenséget; a kit a fővezér egy döntő ütközet után, nagy bravurjaiért, vitézségi érdemrenddel díszített fel.

Az a szabadságharci érdemrend bizony fölér egy czimmerrel s az a kardot emelő kar bizony ott díszlik fölötté s az a kard nem is hullott ki a kezéből soha. Még azután sem.

Mindez majd hosszasan, adatokkal igazoltan lesz elmondva egy nagyobb műben, mely rövid időn meg fog jelenni. Erdekes történelmi munka, mely igazságot fog szolgáltatni. — En irtam hozzá az előszót.

Anyai ágról pedig Gajári Ödön a legelőkelőbb révkomáromi nemesi családok egyikének sarja: anyja Száky leány volt, a kinek a bátyjával együtt jártam iskolába, még annak az atyját is jól ismertem.

Magas, délezeg termetű férfi volt, igazi ősmagyar jellegű arczezal, erős, kifent bajusszal, sűrű szemöldökkel, apának igen jó barátja volt: kálvinista presbyter.

Gajárinak az atyja az abszolutizmus korszakában magyarosította meg a nevét, a mi akkor daczolás-számba ment az uralkodó hatalommal szemben. Az ilyent nem jutalmazták akkori nemesi predikátummal.

De hát én mindezt nem azért mondogatom el mostanság, mintha megbántam volna azt az elvet, mely szerint „minden ember annyit ér, a mennyit a saját érdemei kiadnak: az apák érdemei, a czimerek, az ypsilonok jók, jók külső dísznek; de a belső értékhez nem adnak semmit.” Hanem elmondtam azért, hogy ha csak dicső őst kell felmutatni a mai kor eszmezászlósának, — hát ez is megvan.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 32.

A következő nap olvasható volt a lapokban, hogy Sir Henry és Lady Selton visszatértek újra utazásukból, de evvel Mr. Selvin többé nem törődött.

— A gyermeket sohasem láttam — gondolta — s Mylandy alkalmas volt arra, hogy gondoskodjék róla. Legnelyesebb lesz tehát, ha egy általában nem törődöm veled.

— Henry unokaöcsém újra itt van a mint olvasom — mondá Archie — Bizonyára újra vadászni fog itt, Mr. Colchester.

— Egyébként most egy szeretetreméltó gyönyörű neje van — szolt közbe Frank. — Archie beleszeretett — nekem ő maga mondta.

— Hallgass, te szószátyár! — Hogy kerül ide? — kérde Mr. Talbot Selvin Grey közönyös hangon.

— Egy katona orvos leánya Sir Henry adoptálta őt s nőül vette, mert e módot tartotta leghelyesebbnek arra, hogy róla gondoskodják.

— Előbb egy semmire való, fiatal emberrel volt viszonya, a ki hűtlen lett hozzá, de saját kárára, mert ő váratlanul kedves leány, aki méltó volna egy király imádására.

Mr. Grey Georginára nézett és nevetett. E nevetés a szerelem nyelvén azt jelentette:

— Az én egyetlenem te vagy s mi lenne egy király hódolata az enyémhez képest?

XIII.

Neale O' Morice.

A mint Talbot Mr. Colchesternek elbeszélte, mi történt közte és Georgina között, a derék férfi nem valami örvendő arezot mutatott.

— Nos, ha Georgina önt szereti mondá — úgy vegye el őt. En önt becsületes embernek tartom Mr. Grey, s úgy vélem, hogy a leányomat megfogja becsülni.

— Az ő boldoggá tévése életem egyetlen feladata lesz Mr. Colchester.

— Irt ön már atyjának e felől?

— Még nem.

— Mit gondol, — helybenhagyja választását?

— Igen, megvagyok róla győződve.

— Nyiltan beszélt ön Georginával?

Igen, mindent elmondtam neki. Ismeri állásomat.

— Igen, de nem ezt értem. Mi mindketten kétségkívül gazdagok vagyunk s én úgy leányom, mint még inkább Frank kedvéért jobban szeretem. De azt mondta leányomnak, hogy miért vett fel egy új nevet?

— Igen.

— De most nemde elhagyja az új nevet s használja a régit.

— Igen, egybekelésem napjától kezdve, Mr. Colchester. Az okok, melyek engem e név felvételére indítottak, nagyon is komolyak és fontosak.

— De ha ezen okok még mindig fenállanak?

— Ha ön engem becsületes embernek tart úgy meg fog ajándékozni bizalmával — mondá Talbot, Georgina közt s köztem nincs semmi titok többé.

— Jól van Talbot úgy nyugodt vagyok. De ne siessen leányomat körömből elvinni, s ha elviszi, ne feledkezzék meg arról, hogy kissé engedékeny voltam iránta.

Grey most már biztosan megvolt győződve arról, hogy Georgina az övé.

Ha hallott is Miriám az ő létezéséről, úgy bizonyára most is őrizkedni fog attól, hogy férjének egyetmást elbeszéljen.

Nem sok idő telt, hogy Mr. O' Morice megérkezett.

Colchester irt neki az utolsó perzen, hogy Georgina jegybe lépett Mással s így e csapás nem találta őt hirtelen.

— De a vérmes irlandi, bár mindent elolvasta, de emiatt nem esett kétségbe.

Két hónap óta ismerik egymást — mondá magában s fivére barátja s ápolója — volt.

Adjam-e én azon reményemet, ha meg vagyok győződve szerelme felől.

Ha más valaki volna, úgy fájdalmat okozna nekem, irta Colchester. De Selvin hadnagy nagyon nemesen érzett fiam iránt s én e férfit már az ő kedvéért is szeretem. Jól ismerem önt, Morice s így tudom, hogy ez nem fogja önt tőlünk tovább tartani, legyen tehát örömmel üdvözölve nálunk.

Selvin helyett Mr. Colchester elnézésből Golyt irt s azután e nevet áthuzta. de nem úgy, hogy ezt egy éles szem el ne olvashatta volna.

— Selvin hadnagy — Goly Selvin, mintha hallottam volna egyszer e nevet.

Pár perezig gondolkodott e felett, de nem jutott eszébe, hol és mikor hallotta.

De véletlenül azon a napon, mikor a levelet kapta, egy fiatal — a szomszéd faluból való — párt kellett összeesketnie, az anyakönyv megpillantása segítségére jött emlékező tehetségének. Lapozott a könyvben s nem sokáig tartott, míg rátalált arra, amit keresett — a Talbot Grey Selvin Sylandból, fia James Selvin Hurstnak, John Medhurst katonaorvos leányának egybekelési lapjára.

Ez volt az első házasság, melynél ő végzé a vallási funkciót s ez őt ugyan csak gondolkodóvá tette.

A házaspár újra visszatért emlékezetébe, egy magas, nyulánk szép ifju s egy kékszajú leányka, kin szeme akkor gyengéd részvétellel nyugodott.

— Vajjon ez ugyanaz? — kérde magában.

Hogy minden kételytől ment legyen, felnyitja a katonák névjegyzékét s Selvin nevét kereste.

Többféle Selvin előfordult abban, egy tábornok, egy őrnagy s két vagy három ily főtisztviselő.

Épen így volt nagyszámú Grey nevű. De Grey és Selvin nevű együtt csak egy esetben fordul elő — s ez volt Selvin Grey Talbot.

— De tulajdonképpen mit tehetek én e felfedezéssel? kérde magában. Lehet, hogy itt csupán esetleges névazonosság fordul elő s ha még e férju is volna ugyanaz, kit ezelőtt 6 évvel egy szép leányoyal összeadtam, nem illő hozzám, hogy a multját fürkészem, amiért most eljegyzett egy szép nőt, kit én szeretnék elvenni?

S ezzel a tiszteletreméltó Neale O'Marice megtette a maga uti készüléteit, megcsókolta nővérét, ki gazdaságát vezette s azzal a közeli állomáshoz indult.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1898. december hó 6-án.

Államadósság:

Magyar aranyjradék 4%	119.75	120.25
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
" koronajradék 4%	97.75	98.25
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.10	100.85
Osztrák aranyjradék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.50	140.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	391.75	392.—
Osztrák hitelbank részvény	361.50	362.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	101.75	102.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.25	121.25

Magyar vörös keresztorsjegy	10.50	11.00
Osztrák " " "	19.50	20.—
Olasz " " "	11.60	11.90
Bazilika sorsjegy	6.60	7.10
Jó-szív " " "	3.80	4.20

Pénznumok:

Cs. és kir. arany	5.66	5.75
20 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.05	12.09

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. december 4-én.

Több napi szünet után a malmok ma élénkebben vettek részt a buzaüzletben. Nem annyira a lisztüzlet javulása, mint azon körülmény birta őket vásárlásra, hogy jutányos kínálattal állottak szemben.

Elkelt mintegy 32,000 mm. eleinte 5—10 krral olcsóbban, az üzlet vége felé az árak valamivel javultak.

Rozs változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k.	10.85	forinton,
100 mm. 80 k.	10.75	forinton,
200 mm. 80 k.	10.80	forinton,
100 mm. 79.5 k.	10.70	frton,
200 mm. 79 k.	10.75	frton,

mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az üzlet ma szilárdan indult meg. Az élénkebb forgalom a készáruüzletben fedezésekre és véleményvásárlásokra ösztönzött és ennek folytán ismét 5 krnyi javulás állott be.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza márcziusra	9.77—	9.79
Rozs márcziusra	8.60—	8.62
Tengeri májusra	4.92—	4.94
Zab márcziusra	5.96—	5.98
Repcze augusztusra	12.20—	12.30

Délután 4 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.77—	9.78
Rozs márcziusra	8.55—	8.57
Zab márcziusra	5.97—	5.98
Tengeri májusra	4.92—	4.93
Repcze szeptemberre	12.20—	12.30

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 67. Bérlet 54-ik sz. „C”
Ma, Kedden 1898. évi december 6-án:

A Gésák.

vagy: Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban. Irtá Oweu Hall. Fordították Fái J. Béla és Makay Emil. Zenéjét szerette Sidnei Jones.

SZEMÉLYEK:

Reginald Fairfax	Angoltenge	Mezei A.
Bronville	rész-tisztek	Tanay F.
Cunningham	a „Teknős- béká” hajón.	Rubos A.
Grimston	— — —	Bartha I.
Stanley	— — —	Csáky F.

Wun-Csi, a „Tizezer gyönyörűség-hez” címzett teaház tulajdonosa — — — Sziklay M.

Imári, márkí r. főnök és tartományi kormányzó — — — Fenyéry M.

Mimóza (énekes és tánczos japán leány) — — — F. Kállay L.

Aranyvirág — — — Makrayné A.

Bimbó } gésák — — — Cserényi A.

Aranyhárfa } — — — Bartháné L.

Ibolyácska — — — Csepreghy

Juliette, francia leány — — — Szabó I.

Lady Constance Winne, utazó angol hölgy — — — Kiss Irén

Kztaua japáni tüzerüst — — — Karacs Imre

Holnap, szerdán, december hó 7-án.

A gascognei nemes.

Regényes opera 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konecz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Nyilvános kijelentés!

Alulírott fényképészeti műintézet elhatározta, hogy — mielőtt művészileg kitűnően kitanított fényképfestőit elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — **rövid időre és csak a visszavonásig**, minden haszon vagy nyereségről lemond.

Szállítunk

csak 7 frt 50 krért értékének alig fele, csupán az előállítási árban **egy arczképet életnagyságban**

(mellkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben melynek valódi értéke **legalább 60 márka.**

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága régen elhalt rokonnak vagy barátának diszes arczképet elkészítsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, **bármily alakban** és szállítunk 14 nap alatt oly arczképet, mely az érdekeltre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arczkép csomagolását saját árban számítjuk.

Megrendelések a fénykép melléklésével mely a kész arczképpel sértetlenül visszaküldetik, **csak a visszavonásig** fenti ár mellett utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek a

„KOSMOS“

arczképfestő-műintézet által, Bécs Mariahilferstrasse 116. sz.

Az arczkép legkitűnőbb lelkiismeretes kiállításáért és élethű hasonlatáért **teljes jótállást vállalunk.**

Számtalan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinél rendelkezésre állanak.

Meghívó.

A Nádudvari Kölesönös Segélyző-Egylet

mint szövetkezet által

Nádudvaron, az 1898. évi december hó 18. napján d. e. 11 órakor az óvoda helyiségében tartandó

Rendkívüli közgyűlésre.

TÁRGYAK:

1. Ács Nagy Sándor lemondása folytán megüresedett igazgatósági tagsági állás választás utjánai betöltése.
2. Egy új évtársulat létesítése czéljából az alapszabályok módosítása.
3. Több választmányi tagsági állás választás utjánai betöltése.

Nádudvar, 1898. évi december 1.

Az igazgatóság.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik közhivőknél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Civis Naptár

megjelent. Ez a kalendárium rendkívül érdekes tartalommal, számos szép képpel bir. A czimtár az idén ismét terjedelmesebb.

Kapható a Csokonai-nyomda és kiadó-részvénytársaságnál, minden könyvkereskedésben és tőzsdében példányonként

36, bekötve 46 krajczárért

Népszerű naptárunkat, mely immár közsükségletet képez, feleslegesnek tartjuk hangzatos frázisokkal agyondicsérni. Tény az, hogy a naptárt évről-évre bővítjük s hogy mindenképen városunk és a vidék érdekeit szolgálj k vele.